

การจักสานต้นธูปฤาษี

ตั้งอยู่เลขที่ ๒๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี โดยมีประธานกลุ่มคือ นางขวัญเรือน มานิชผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นชื่อ ได้แก่ เครื่องจักสานจากต้นธูปฤาษี หรือที่ใครๆ หลายคนรู้จักในนาม ‘ต้นปรีอ’ ได้นำมาดัดแปลงจนเป็นสินค้าที่หลากหลาย เช่น กระเป๋าถือสตรี, ตะกร้าทรงเหลี่ยม, ทรงกลมและทรงรี, แจกันดอกไม้ ฯลฯ

สืบเนื่องจากชาวตำบลแหลมผักเบี้ยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง ทำให้มีเวลาว่าง จึงรวมตัวกันเพื่อหาอาชีพเสริม และได้รับการช่วยเหลือจาก ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอบ้านแหลม ในการจัดหาครูมาสอน ประกอบกับ อบต.แหลมผักเบี้ย ให้การสนับสนุนในการจัดศึกษาทางด้านผลิตภัณฑ์ และโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย อันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ร.๙ ได้ปลูกพืชประเภท กก (ต้นธูปฤาษี) เพื่อบำบัดน้ำเสีย และเมื่อต้นธูปฤาษีครบกำหนด ๓ เดือน ก็จะต้องตัดเพื่อให้แตกกอใหม่ ส่วนที่ตัดไปก็จะนำไปทิ้งไว้เฉย ๆ ทางโครงการจึงได้คิดหาวิธีที่จะแปรรูปพืชเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ขึ้นมา และพืชจำพวกนี้ก็ขึ้นอยู่ทั่วไป จึงเป็นการดีที่จะทำผลิตภัณฑ์แปรรูป ซึ่งจะมีรายได้มาสู่ชุมชน ทางโครงการพระราชดำริ จึงให้การ สนับสนุน ในเรื่องของวัสดุุดิบ และสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์และได้จัดตั้งกลุ่มซึ่งมีสมาชิกครั้งแรก 15 คน (ปัจจุบันมีสมาชิก 30 คน)

กระบวนการ / ขั้นตอนการผลิต

เริ่มจาก การตัดต้นธูปฤาษีที่มีอายุได้ ๓ เดือน หรือดูลักษณะของต้นที่ไม่อ่อน และไม่แก่จนเกินไป ดูได้จากดอกที่ต้น คือ ถ้าต้นอ่อนเกินไปต้นจะเปลาะขาดง่าย ถ้าแก่เกินไปต้นจะแข็งไม่สะดวกต่อการสาน เมื่อได้ต้นธูปฤาษีแล้วนำไปตากแดด ประมาณ ๑๕ - ๒๐ วันพอแห้งดีแล้วนำไปอบกัมมะถันเพื่อกันเชื้อรา แล้วเก็บไว้ในที่แห้ง เพื่อจะนำไปจักสานต่อไป

การเตรียมอุปกรณ์ / ขั้นตอนการผลิต

อุปกรณ์ในการผลิตประกอบด้วย โฟม มีดคัตเตอร์ เข็มหมุด เข็มใหญ่ เทปกาว กรรไกร คีม ที่ตัดเล็บปากแหลม แร็กเกอร์ สำหรับเคลือบตัวผลิตภัณฑ์ ให้เงางาม ไม้บรรทัด ปากกา ฯลฯ ขั้นตอนการผลิตตัดโฟม ตามรูปแบบที่เราต้องการ เช่น กระเป๋า ตะกร้า หรือ ใช้ของจริงเป็นแบบ เช่น ขวดพลาสติก โอง หม้อ กระจ่าง ฯลฯ แล้วสานตามแบบเมื่อเสร็จแล้วก็จะได้รูปทรงตามแบบ

จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากพืชที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์แล้ว นำกลับมาแปรรูปให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประโยชน์ได้ เช่น กระเป๋าถือ สตรี ตะกร้าทรงเหลี่ยม ทรงกลม ทรงรี ฯลฯ มีความคงทนสะดวกต่อการใช้สอย จะมีการออกแบบลายต่างๆ ตามความต้องการของตลาด

องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมผักเบี้ย

อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ส่งเสริมอาชีพตำบลแหลมผักเบี้ย

สาหร่ายพวงองุ่น เลี้ยงแขวนในบ่อดิน

การเพาะเลี้ยง “สาหร่ายพวงองุ่น” ในอดีตเป็นเรื่องที่ซับซ้อนยุ่งยาก ให้ผลผลิตน้อย มีหน้าซำยังมีปัญหาเรื่องความสกปรกเกาะติดเป็นจำนวนมาก การเพาะเลี้ยงแบบแขวนลอยในบ่อดิน ให้ผลผลิตมาก และคุณภาพดี สามารถขยายไปเลี้ยงในเชิงพาณิชย์ได้ แต่เดิมการเลี้ยงสาหร่ายพวงองุ่นซึ่งเป็นสาหร่ายทะเลสีเขียว เม็ดกลมเล็กรวมกันเป็นช่อคล้ายกับพวงองุ่น บางคนก็เรียกว่า สาหร่ายไขปลาคาเวียร์จะใช้วิธีเพาะเลี้ยงหลายรูปแบบ ทั้งในตู้ปลา บ่อซีเมนต์ และบ่อดิน ทุกวิธีล้วนแต่เพาะเลี้ยงบริเวณกันตู้หรือกันบ่อเป็นหลัก ปัญหาที่ตามมาก็คือความสกปรกทั้งหลายจะลงไปสะสมบริเวณกันบ่อ และการเจริญเติบโตไม่สม่ำเสมอ ทิศทางการเติบโต เป็นไปในแนวตั้งทางเดียวเลยทำให้ปริมาณผลผลิตที่ได้ต่ำ เราจึงเปลี่ยนวิธีการเพาะเลี้ยง มาเป็นแบบการเลี้ยงโดยใส่ต้นพันธุ์ประมาณครึ่งกิโลกรัม ลงในตะกร้า แล้วนำไปแขวนลอยในบ่อดิน ใช้เวลาเลี้ยงนาน ๖ - ๘ สัปดาห์ จะได้สาหร่ายพวงองุ่นหนัก ๘ - ๑๐ กก. สามารถขายที่ปากบ่อ ได้ราคาสูง ข้อดี ของการเลี้ยงแบบแขวนลอยในบ่อ ยังช่วยแก้ปัญหาเรื่องความเค็มของน้ำได้ด้วย โดยเฉพาะในฤดูฝน เนื่องจากภาวะความเค็มที่เหมาะสมกับสาหร่ายพวงองุ่นอยู่ที่ ๓๐ - ๓๒ ในส่วนพื้น เมื่อถึงหน้าฝนความเค็มจะเจือจาง ทำให้หยุดการเจริญเติบโตแต่เมื่อเลี้ยงด้วยวิธีแขวน เกษตรกรยกขึ้นมาพักดูแลในบ่อซีเมนต์สำรองได้สะดวก แลผลการเลี้ยงในบ่อดินยังมีข้อดีอีกอย่าง เกษตรกรไม่ต้องเติมสารอาหารเลี้ยงบำรุง แต่อย่างไร เพราะในดินมีสารเพียงพออยู่แล้ว

การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์

เริ่มด้วยการเตรียมเรียงขั้นตอนการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ ไร้สารฯ ทีละขั้นตอน ตั้งแต่เพาะกล้าผัก วิธีดูแลกล้าผัก การดูแลแปลงอนุบาล ๑ , แปลงอนุบาล ๒ วิธีการดูแลผักไฮโดรโปนิคส์บนแปลงปลูก การเติมปุ๋ย A B และ C (กรดไนตริก) วิธีการควบคุมการพ่นหมอกในโรงเรือนผักไฮโดรโปนิคส์ วิธีดูแลระบบปั๊มหมุนเวียนน้ำปุ๋ย และอื่นๆจนครบถ้วน

เพาะกล้าผักไฮโดรโปนิคส์

๑. ผสม vermiculite (เวอร์มิคูไลท์) ๑ ส่วนกับ perlit (เพอร์ไลท์) ๖ ส่วน ในกล่องผสมเขย่าให้เข้ากัน
๒. สวมผ้ากันฝุ่น แล้วจึงเปิดฝากล่องผสม แล้วใช้ถ้วยตวง ๑ ลิตร ตักวัสดุปลูกลงในถ้วยปลูก ให้โกดัดความสูง ๒/๓ ของถ้วยปลูกผักไฮโดรโปนิคส์จนได้ระดับทุกถ้วย
๓. หยอดเมล็ดผักลงตรงกลางถ้วยปลูก จนครบทุกถ้วย
๔. เขย่าถาดปลูก โดยสังเกตให้เมล็ดผักส่วนใหญ่จมลงแค่ผิววัสดุปลูก
๕. ตรวจสอบและใช้ปลายไม้แหลมกดบางเมล็ดที่ยังลอยอยู่ ให้จมลงในระดับแค่ผิวของวัสดุปลูก
๖. ยกถาดไปวางบริเวณที่วางถาดปลูก ได้รางอนุบาล เวลายกต้องให้ความระมัดระวัง อย่าให้เกิดการกระแทก จะทำให้เมล็ดเปลี่ยนตำแหน่งได้
๗. ใช้หัวฉีดหมอกฉีดน้ำให้เป็นละอองฝอย ตกลงบนถ้วยปลูกจนชุ่ม โดยสังเกตหยดน้ำที่เกิดขึ้นบริเวณของถ้วยว่ามีจำนวนมากพอ

วิธีดูแลกล้าผักไฮโดรโปนิคส์

๑. ระยะ ๓ - ๕ วันแรกให้สังเกตหยดน้ำที่เกิดขึ้นจากการพ่นหมอกที่แปลงอนุบาล เช้า-เย็น ถ้าหยดน้ำบริเวณของถ้วยมีจำนวนเพียงพอ ไม่ต้องใช้สายยางฉีดอีก ถ้าสังเกตเห็นว่า มีบางบริเวณไม่มีน้ำหยดหรือหยดน้ำน้อยจึงใช้สายยางฉีดน้ำเสริม ควรสังเกตหยดน้ำหลังการพ่นหมอกใหม่ๆ
๒. ประมาณวันที่ ๕ ผักไฮโดรโปนิคส์ของเราจะมีใบเลี้ยง ๒ ใบและใช้อาหารในเมล็ดหมดแล้ว ให้หยอดปุ๋ย โดยใช้ปุ๋ยจากถาดอนุบาล ๑ ส่วนผสมกับน้ำ ๑ ส่วนแล้วหยอดที่ละถ้วย ระมัดระวังให้โดนใบผักให้หยอดปุ๋ยวันละครั้ง ตอนเย็นจะเป็นเวลาที่เหมาะสมที่สุด
๓. ต้นกล้าสามารถย้ายขึ้นรางอนุบาล ๑ ได้ตั้งแต่ ๗ วันถึง ๑๔ วัน เมื่อวางวาง
๔. หยอดเมล็ดผักลงตรงกลางถ้วยปลูก จนครบทุกถ้วย
๕. เขย่าถาดปลูก โดยสังเกตให้เมล็ดผักส่วนใหญ่จมลงแค่ผิววัสดุปลูก
๖. ตรวจสอบ และใช้ปลายไม้แหลมกดบางเมล็ดที่ยังลอยอยู่ ให้จมลงในระดับแค่ผิวของวัสดุปลูก
๗. ยกถาดไปวางบริเวณที่วางถาดปลูกได้รางอนุบาล เวลายกต้องให้ความระมัดระวัง อย่าให้เกิดการกระแทก จะทำให้เมล็ดเปลี่ยนตำแหน่งได้
๘. ใช้หัวฉีดหมอกฉีดน้ำให้เป็นละอองฝอย ตกลงบนถ้วยปลูกจนชุ่ม โดยสังเกตหยดน้ำที่เกิดขึ้นบริเวณของถ้วยว่ามีจำนวนมากพอ